

Sedert mei 2018 is Stichting CommTop het officiële en enige instituut, dat in Nederland professionals in de communicatiebranche, opleidingstrajecten en beroepsprofielen in de communicatiebranche kan en mag (laten) Certificeren.

Harmonisatie arbeidsmarkt en onderwijs in Europa

De branchestandaard is ontwikkeld en beschreven in het verlengde van het European Quality Framework (EQF), ontwikkeld en vastgesteld voor een harmonisatie van het onderwijs en de arbeidsmarkt van de Europese landen. Zie

bv. https://nl.wikipedia.org/wiki/Europees_Kwalificatieraamwerk en http://ec.europa.eu/education/quality-framework_en.

Dat betekent in het kort dat wanneer een verpleegkundige met een hbo V diploma met vermelding NLQF niveau (6) solliciteert, de werkgever weet op welk niveau de kandidaat is opgeleid.

Met die harmonisatie is per 1 januari 2011 in Nederland een instantie opgericht, namelijk NLQF. Zie hiervoor www.nlqf.nl. (In alle EU-landen is ditzelfde gebeurd: Schotland met SQEF, Vlaanderen heeft er drie! WQF VQF en FQF.)

En toen moest het onderwijs in Nederland echt aan de slag.

Ondertussen brak de crisis uit en werd een aantal zaken blootgelegd. Veel mensen die hun baan verloren konden niet goed aantonen wat hun competentieniveau was. En: welke competenties hebben zij nodig om te werken en welke praktijkervaringen hebben zij daarvoor al ontwikkeld? Dit betekende dat ook veel mensen na een 20-jarig dienstverband of zzp'ers met een onoverzichtelijk cv niet meer goed aan een betaalde baan kwamen.

Ervaringen omzetten in certificering

Als voorbeeld noemen we een herkenbaar beroep in de medische wetenschappen: een verpleegster. Stel je bent verpleegster na het behalen van de opleiding MBO-verpleegkunde (NLQF 4), dan mag je in de praktijk niet alle medische handelingen uitvoeren. Daarvoor zijn aanvullende opleidingen, trainingen nodig. Vanzelfsprekend bieden praktijkervaringen ieder jaar ook nieuwe inzichten op gebied van verpleging. Dit betekende, dat je als MBO-verpleegkundige na 10 jaar wel alles kennis hebt vergaard in de praktijk voor zwaardere handelingen, maar dat jij hiervoor niet betaald krijgt in vergelijking met een collega met aanzienlijk minder ervaring maar wél met een HBO-V diploma. Maar zelfs die collega kan zij haar ervaring niet verzilveren bij een sollicitatie.

Eigenlijk rest haar eigenlijk maar een verkorte hbo-opleiding voor een diploma.

Nu weten we allemaal dat deze verpleegkundige hier niet veel meer leert. Wellicht krijgt ze wel nieuwe inzichten en theoretische onderbouwingen aangereikt, maar met haar praktijk- en levenservaring kan zij veel meer.

Dat is de reden, waarom er vanaf de jaren '90 al EVC-trajecten zijn ontwikkeld waar zij haar ervaringen kon verzilveren tot een erkenning op HBO-niveau'.

Nieuwe, vrije beroepen in de communicatiebranche

Er zijn de laatste decennia veel vrije, nieuwe beroepen bijgekomen in de communicatiebranche. De arbeidsmarkt - vooral vraag en aanbod - is hierdoor complexer geworden. Enerzijds is de behoefte aan professionals voor de organisatie niet goed onderbouwd. Anderzijds zijn vaste dienstverbanden losgelaten en er werken meer mensen werken als zzp'er. Zij kunnen met hun kortstondige opdrachten, projecten niet goed de waarde van de door hen uitgevoerde taken toelichten en niet 'valideren'. Een CV wordt hierdoor snel te lang, is niet betrouwbaar en zo niet valide. Organisaties zoeken een aanvulling op hun behoefte naar kennis en kunde. Wie is de goede kandidaat, de professional op de juiste plek? Selecties vinden plaats op onderliggende competenties, vaardigheden enz. Er wordt minder geselecteerd op diploma's, leeftijd en geslacht. Een behaald WO-diploma heeft zonder verdere ervaring na drie jaar niet veel waarde meer op de arbeidsmarkt.

Branchestandaard

Noem je jezelf webmaster, communicatieadviseur, online journalist, of blogger, dan noem je eigenlijk beroepen die nooit zijn omschreven en of onderbouwd volgens de zgn. branchespecifieke competenties. Want een journalist werkt al heel anders in vergelijking met 20 jaar geleden. Ook spreken we hier van 'vrije' beroepen. Iedereen kan zich journalist, communicatieadviseur of webmaster noemen.

Deze beroepen zijn niet beschermd, in tegenstelling tot beroepen in de gezondheidszorg of andere branches, zoals de verpleegkundige.

Wat als je als journalist of webmaster geen goed betaald werk of opdracht kunt vinden. Welke stappen kun je nemen voor je verdere loopbaanontwikkeling?

Misschien is overstappen naar het onderwijs mogelijk. Of wellicht kun je bepaalde lesmodules te ontwikkelen voor onlinejournalistiek. Wat moet je daarvoor dan kunnen en kennen? In dit geval is onderbouwing van de kennis en kunde op het gebied van onderwijskunde van belang. Een tweede vereiste is een bepaald taalniveau (C1/C2), essentieel voor werken in de communicatiebranche. Verder is er aantoonbare ervaring nodig en wellicht kan een uitgebreid assessment aangeven, dat je weliswaar de nodige competenties hebt, maar dat je nog wel een aanvullende praktijkopleiding nodig hebt.

Dit zijn slechts voorbeelden die gelden voor alle deelnemers in alle branches op de arbeidsmarkt.

Leven Lang Leren

Het EQF is in de Europese context ontwikkeld met de opdracht vanuit de Europese Commissies aan alle lidstaten om daarvoor een nationale vertaalslag te maken en dat te implementeren.

In november 2016 is vervolgens een arbeidsmarkt-gerelateerd EVC convenant afgesloten tussen de Stichting van de Arbeid en de Ministeries SoZaWe, OCW en EZ. Voor de professional houdt dit bijvoorbeeld in dat de vouchers voor scholing (voorheen via UWV) nu worden afgegeven door het Ministerie van SoZaW indien kan aangetoond kan worden dat een bepaalde opleiding, training nodig is voor de individuele ontwikkeling. (Leven Lang Leren).

Communicatiebranche

In Nederland zijn er in de communicatiebranche verschillende beroepsverenigingen, waardoor er niet echt sprake is van één branche. In totaal zijn er nu ongeveer 11 beroepsverenigingen. Alleen de beroepsvereniging voor journalistiek (NVJ) kan gezien worden als een echte beroepsvereniging en belangenbehartiger bij cao-onderhandelingen. Alle andere verenigingen spelen meer vanuit een commercieel oogpunt een rol in de versnipperde wereld van de communicatiebranche.

In een vrije markt kan en mag dat, maar voor een dergelijke branche leidt dit niet tot vooruitgang, transparantie of professionalisering - integendeel.

Stichting CommTop heeft als brancheoverstijgend instituut het doel de branche verder te professionaliseren. Het mag duidelijk zijn dat gezien de complexiteit dit niet zonder slag of stoot kan gaan. In het verleden werd duidelijk, dat in deze branche stevige harmonisatiemaatregelen nodig waren voor zowel erkenning in de arbeidsmarkt en het onderwijs van een branchestandaard en niveaus volgens EQF.

CommTop heeft zich eerst bezig gehouden met de vragen:

- Wat is professionaliteit in Communicatie?
- Wanneer is iemand dan een professional in de communicatiebranche?
- Wie bepaalt dit?
- Langs welke meetlat leg je dit?
- Op welke niveaus zijn communicatieprofessionals werkzaam en wat zijn de onderliggende niveaus, competenties en vaardigheden?
- Om deze vragen te kunnen beantwoorden is er eerst een uitgebreid onderzoek uitgevoerd naar het aantal werkzame mensen in de deze branche.

In samenwerking met vele uitvoerende instanties zijn de definities van de overeenkomstige taken omschreven waarvoor professionals worden betaald.

Met de betreffende instanties is een inschatting gemaakt, dat er 145.000 professionals in deze branche werken.

Van deze professionals is slechts 9% lid van de zgn. beroepsverenigingen.

- Daarna zochten we een antwoord op de vragen:
- Hoe zien in een geharmoniseerde arbeidsmarkt en onderwijsaanbod de niveaus volgens EQF er uit?
- Hoe zien de branchespecifieke competenties in het verlengde van EQF er uit?
- Hoe ziet kwalificatieraamwerk voor deze communicatiebranche er uit?
- Hoe kunnen wij beroepen benoemen aan de hand van dit kwalificatieraamwerk?
- En tot slot, wanneer we de definities kennen van de beroepen, hoeveel mensen zijn dan werkzaam in deze beroepen?

Dit kwalificatieraamwerk is van groot belang voor zowel:

- professionals (in het kader van een Lang Leven Leren),
- onderwijs (certificeren, ontwikkelen van kennis op ingeschaald NLQF niveau);
- certificeren, valideren van onderwijs en professionals;

opdat zij elkaar kunnen laten zien wat zij 'in huis hebben'.

Tenslotte: Weten organisaties exact te formuleren wat nu hun knelpunten zijn aan de hand van dit kwalificatieraamwerk? Hebben professionals voldoende kwalificaties of zijn zij gebaat bij **verdere training?**

Branchestandaard als kwaliteitsraamwerk

Om een positieve bijdrage te leveren aan de harmonisatie van de arbeidsmarkt en van het onderwijs in de communicatiebranche is er nu een branchestandaard ontwikkeld. Dit is een primeur en uniek voor deze branche.

Voor de ontwikkeling en beschrijving van de branchestandaard als kwaliteitsraamwerk zijn specialismen nodig. Allereerst werd hiertoe de Stichting CommTop opgericht, die alleen de branchestandaard ontwikkelt, borgt en bewaakt conform de eisen van het EQF.

Deze standaard vormt vervolgens de basis voor de uitvoering van EVC-procedures.

Let wel: De huidige branchestandaard is tot stand gekomen op basis van 'menselijk kapitaal', oftewel onze eigen kennis is het kapitaal!

Na de hierboven beschreven inspanningen is de branchestandaard in maart 2018 voor erkenning aangeboden aan het Nationaal Kenniscentrum EVC.

De Stichting Examenkamer is door de Stichting van de Arbeid aangewezen als de uitvoeringsorganisatie van het Nationaal Kenniscentrum EVC, met als opdracht de regie te voeren over EVC-trajecten voor arbeidsmarkt en om de kwaliteit van EVC te bewaken.

Deze standaard wordt als kwalificatieraamwerk streng getoetst, om te voorkomen dat er geen enkele misinterpretatie bestaat bij de beoordeling van de verschillende niveaus voor de certificering van de mensen in de verschillende beroepen. Er bestaat nu een officiële erkenning van niveaus en verworven competenties en een officiële certificering van professionals.

De standaard blijft onder direct toezicht van het Nationaal Kenniscentrum EVC staan.

Erkenning branchestandaard door Nationaal Kenniscentrum EVC

Het was een mijlpaal voor Stichting CommTop en de communicatiebranche, dat de branchestandaard voor de communicatiebranche in mei is erkend door het Nationaal Kenniscentrum EVC, daartoe aangewezen door de Stichting van de Arbeid. <https://www.commtop.nl/wp-content/uploads/2018/07/20160322-EVC-StvdA-overheid-afspraken.pdf>

Raamovereenkomst Stichting Examenkamer examinering opleidingen

Om de standaarden formeel in te schalen in het NLQF, is besloten om de standaarden en te ontwikkelen kwalificaties aan te bieden bij het NCP-NLQF. De commissie Kwaliteit heeft inmiddels de validiteitsaanvraag voor de branchestandaard positief beoordeeld.

Om dit mogelijk te maken was er een objectieve externe kwaliteitsborging nodig voor examens en van de examineringsprocedures.

Daarom is een raamovereenkomst afgesloten met de stichting Examenkamer voor de externe kwaliteitsborging van examinering van opleidingen voor de communicatiebranche. Met de inschaling van de branchestandaard door het NLQF, kunnen partijen, opleiders volgens de branchestandaard opleidingen, trainingen toetsen op hun vastgestelde niveau en een certificaat op dit niveau afgeven.

De Stichting Examenkamer <http://www.examenkamer.nl/index.php/examenkamer> zal er als verantwoordelijke instantie op toezien, dat alle processen volgens afspraak en in het belang van de communicatieprofessionals verlopen.

CommTop Register

Voor de uitvoering van controle, het toepassen van de standaard voor professionals is een Register ('meetlat') ontwikkeld. Dit Register, www.commtopregister.nl plus alle benodigde faciliteiten zoals de website www.commtop.nl en de opleiding en aanstelling van assessoren, EVC aanbieders, audits uitvoeren en zo meer, wordt beheerd door het Bedrijfsbureau van CommTop. Naast het beheren van het streng privacy-beveiligde Register, geeft dit Bedrijfsbureau certificaten af op basis van het advies van assessoren, EVC-aanbieders of auditbureaus en onder toezicht van een Centrale Examencommissie. Verder regelt het Bedrijfsbureau de taken van Bestuursleden, van leden van de Raad van Advies en van een Expertpanel. Een panel van inhoudelijk deskundigen is in oprichting, dat volgens een vastgestelde frequentie de branchestandaard evalueert op basis van toekomstig veranderende kennis en inzichten.

Ridderkerk, september 2018